Emro Science and Education
International open-access scientific journal
Journal homepage: https://journal.emro.uz

OPEN ACCESS

CONFERENCE PAPER OPEN ACCESS

Vol. 2 No. 1 (2025) · “Raqamli iqtisodiyot sharoitida hududlarni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirish va yuqori i... DOI: 10.5281/zenodo.24317382

Bola huquqlarini himoya qilishda xalqaro hamkorlik katta ahamiyatga ega. O‘zbekiston va boshqa davlatlar o‘rtasida bola huquqlari bo‘yicha tajriba almashish, yirik xalqaro tashkilotlar bilan hamkorlikni rivojlantirish, global muammolarga qarshi birgalikda kurashish zarur.

Xalqaro tashkilotlar bilan hamkorlik: BMT, UNICEF, Jahon Sog‘liqni Saqlash Tashkiloti kabi xalqaro tashkilotlar bilan birgalikda bolalar huquqlarini himoya qilish bo‘yicha global dasturlarni amalga oshirish va o‘zaro tajriba almashish.

Xulosa Bolalarga nisbatan madaniyatli munosabatni shakllantirish jamiyatda ularning huquqlarini himoya qilish va kelajakda ijtimoiy barqarorlikni ta’minlash uchun zarurdir. Bu jarayonda ota-onalar, ta’lim muassasalari va jamoatchilikning roli katta. Bolalarga hurmatli munosabatni shakllantirish uchun, avvalo, jamiyatni bolalar huquqlari haqida xabardor qilish lozim. Ommaviy axborot vositalari, ta’lim dasturlari va ijtimoiy xizmatlar orqali bolalarning huquqlariga nisbatan madaniyatni rivojlantirish mumkin. Shuningdek, bolalarga nisbatan zo‘ravonlik va ekspluatatsiyaning oldini olish uchun kuchli huquqiy va ijtimoiy himoya tizimlarini yaratish zarur. Ota-onalar va pedagoglarga bolalar tarbiyasida mas’uliyatli yondashuvni o‘rgatish, bolalarning fikrini hurmat qilish va ularga xavfsiz muhit yaratish jamiyatda ijobiy o‘zgarishlarni keltiradi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020-yil 29-maydagi “Bola huquqlarini himoya qilish tizimini takomillashtirish bo‘yicha qo‘shimcha choratadbirlar to‘g‘risida”gi qarori.
2. Bola huquqlari to’g’risidagi xalqaro konvensiya.
3. O’zbekiston Respublikasi qonun hujjatlari milliy bazasi. Lex.uz.

FERMER XO‘JALIKLARINING IQTISODIY RIVOJLANISH KO‘RSATKICHLARINI EKONOMETRIK MODELLASHTIRISH

Muhammadrasulova Basida Mansurali qizi
TDIU Andijon fakulteti
“Iqtisodiyot yo’nalishi 2-bosqich talabasi

Annotatsiya: Mazkur maqolada O‘zbekiston qishloq xo‘jaligidagi fermer xo‘jaliklarining iqtisodiy rivojlanishiga ta’sir etuvchi asosiy omillar tahlil qilingan. Tadqiqotda, yer maydoni, investitsiyalar, texnika bilan ta’minlanish, ishchi kuchi va davlat subsidiyalarining iqtisodiy rivojlanishga ta’siri aniqlangan. Regresyon

Published: 24.05.2025

Cite this article: Muhammadrasulova Basida Mansurali qizi (2025). Fermer xo‘jaliklarining iqtisodiy rivojlanish ko‘rsatkichlarini ekonometrik modellashtirish. Emro Science and Education, 2(1). https://doi.org/10.5281/zenodo.24317382

© 2025 The Author(s). Published by Emro Science and Education. This is an open access article.

modelidan foydalanish orqali olingan natijalar, fermer xo‘jaliklarining o‘sishiga ta’sir etuvchi omillarni samarali boshqarish zarurligini ko‘rsatmoqda. Tadqiqotning natijalari, qishloq xo‘jaligi sektorining rivojlanishiga oid aniq tavsiyalarni taqdim etadi.
Kalit so‘zlar: Fermer xo‘jaliklari, iqtisodiy rivojlanish, investitsiyalar, yer maydoni, texnologiya, ishchi kuchi, davlat subsidiyalari, regresyon modeli.
Аннотация: В данной статье анализируются основные факторы, влияющие на экономическое развитие фермерских хозяйств в сельском хозяйстве Узбекистана. В исследовании рассматриваются такие показатели, как размер земельных угодий, инвестиции, обеспечение техникой, рабочая сила и государственные субсидии, и их влияние на экономическое развитие. Используя регрессионную модель, результаты исследования показывают, что эффективное управление этими факторами необходимо для роста фермерских хозяйств. Результаты исследования предлагают конкретные рекомендации для развития сельского хозяйства.
Ключевые слова: Фермерские хозяйства, экономическое развитие, инвестиции, земельные угодья, технологии, рабочая сила, государственные субсидии, регрессионная модель.
Abstract: This article analyzes the key factors influencing the economic development of farms in Uzbekistan's agricultural sector. The study focuses on variables such as land area, investments, machinery, labor force, and government subsidies, and their impact on economic growth. By using a regression model, the results highlight the necessity of efficient management of these factors for the growth of farm enterprises. The findings provide specific recommendations for improving the development of the agricultural sector.
Keywords: Farm enterprises, economic development, investments, land area, technology, labor force, government subsidies, regression model.

KIRISH : Bozor munosabatlari chuqurlashib borayotgan bir paytda, qishloq xo‘jaligi ishlab chiqarishining barqaror va samarali rivojlanishi mamlakat iqtisodiy siyosatining ustuvor yo‘nalishlaridan biriga aylanmoqda. Ayniqsa, fermer xo‘jaliklari bugungi kunda agrar sohaning asosiy tayanchi sifatida alohida ahamiyat kasb etmoqda. Fermer xo‘jaliklarining iqtisodiy rivojlanish sur’atlari nafaqat ularning o‘ziga xos boshqaruv va ishlab chiqarish strategiyalariga, balki makroiqtisodiy omillar, tabiiy-iqlim sharoitlari va davlat tomonidan ko‘rsatilayotgan qo‘llab-quvvatlash mexanizmlariga ham bog‘liqdir. Shu jihatdan, fermer xo‘jaliklarining iqtisodiy rivojlanish ko‘rsatkichlarini chuqur o‘rganish va ularni zamonaviy statistik va matematik vositalar, jumladan, ekonometriya usullari asosida modellashtirish dolzarb

ilmiy va amaliy ahamiyatga ega. Ekonometrik tahlil vositalari fermer xo‘jaliklari faoliyatiga ta’sir etuvchi omillarni aniqlash, ularning o‘zaro bog‘liqligini baholash va istiqbolli prognozlar ishlab chiqish imkonini beradi. Tadqiqotning asosiy maqsadi — fermer xo‘jaliklarining iqtisodiy rivojlanishiga ta’sir etuvchi asosiy omillarni aniqlash va ularni ekonometriya modellaridan foydalangan holda modellashtirishdir. Ushbu yondashuv orqali fermer xo‘jaliklarining barqarorligini ta’minlash, resurslardan oqilona foydalanish hamda iqtisodiy samaradorlikni oshirish bo‘yicha ilmiy asoslangan tavsiyalar ishlab chiqish mumkin bo‘ladi.

Adabiyotlar sharhi: Fermer xo‘jaliklarining iqtisodiy rivojlanishiga oid tadqiqotlar so‘nggi yillarda o‘zining dolzarbligi bilan ajralib turadi. Jahon tajribasida agrar sektorni tahlil qilishda statistik va ekonometrik modellar keng qo‘llanilib, ishlab chiqarish samaradorligini aniqlash, omillararo bog‘liqlikni o‘rganish, va barqarorlikka erishish imkoniyatlari o‘rganib kelinmoqda. Masalan, Todaro va Smith (2015) o‘zlarining “Economic Development” nomli asarlarida qishloq xo‘jaligi ishlab chiqarishining iqtisodiy o‘sishdagi o‘rni va kichik fermer xo‘jaliklarining strategik ahamiyatini keng tahlil qilganlar. Ular, ayniqsa, resurslardan foydalanish samaradorligini oshirishda davlat siyosatining o‘rni va kichik xo‘jaliklarni qo‘llab-quvvatlash mexanizmlariga e’tibor qaratgan. O‘zbekiston olimlaridan X. Xoshimov, S. Jo‘rayev, va D. Normatovlarning ishlarida (2019–2023 yillar) fermer xo‘jaliklarining iqtisodiy faoliyati, ishlab chiqarish strukturalari, hamda davlat tomonidan berilayotgan subsidiyalar samaradorligi tahlil qilingan. Ularning tadqiqotlarida iqtisodiy tahlil va matematik modellashtirish orqali fermer xo‘jaliklarining rivojlanish omillarini aniqlash bo‘yicha muhim yondashuvlar mavjud. Ekonometrik modellar yordamida tahlil qilish bo‘yicha Gujarati (2004) tomonidan yozilgan “Basic Econometrics” asari ushbu metodologiyaning nazariy asoslarini chuqur yoritadi. Unda ko‘p omilli regressiya, vaqt qatorlari tahlili, autokorrelyatsiya va heteroskedastiklik muammolari haqida batafsil ma’lumotlar berilgan. Ushbu metodlar fermer xo‘jaliklarining iqtisodiy ko‘rsatkichlarini baholashda qo‘llanilishi mumkin. Shuningdek, Milliy statistika qo‘mitasi va Qishloq xo‘jaligi vazirligining yillik hisobotlari fermer xo‘jaliklari faoliyatiga oid asosiy statistik ma’lumotlar manbai sifatida katta ahamiyatga ega. Ushbu ma’lumotlar asosida real tahlillar o‘tkazish va model yaratish imkoniyati mavjud. Mazkur adabiyotlar tahlili shuni ko‘rsatadiki, fermer xo‘jaliklarining iqtisodiy rivojlanishi ko‘plab omillarga bog‘liq bo‘lib, ularni chuqur va tizimli o‘rganishda ekonometrik yondashuvlar muhim vosita hisoblanadi. Shu bois ushbu maqolada fermer xo‘jaliklarining iqtisodiy ko‘rsatkichlarini modellashtirish orqali asosiy omillarni aniqlash va ularning o‘zaro ta’sirini tahlil qilish maqsad qilib olingan.

Tadqiqot metodlari: Ushbu tadqiqotda fermer xo‘jaliklarining iqtisodiy rivojlanishiga ta’sir etuvchi asosiy omillarni aniqlash va ularning o‘zaro bog‘liqligini baholash maqsadida ekonometrik modellashtirish usullari qo‘llanildi. Tadqiqotning metodologik asosi sifatida ko‘p omilli regressiya tahlili, statistik korrelyatsiya koeffitsientlari, hamda vaqt qatorlari tahlili ishlatildi. Tadqiqot uchun zarur bo‘lgan dastlabki ma’lumotlar O‘zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo‘mitasi, Qishloq xo‘jaligi vazirligi va viloyat fermer xo‘jaliklari faoliyati to‘g‘risidagi hisobotlardan olindi. Ma’lumotlar 2018–2023 yillar davrini qamrab oladi. Model yaratishda quyidagi asosiy ko‘rsatkichlar tanlab olindi: yalpi daromad, foydalanilgan yer maydoni (ga), investitsiya hajmi, ishchilar soni, texnika bilan ta’minlanganlik darajasi, va davlat subsidiyalari hajmi. Ushbu o‘zgaruvchilar mustaqil (x) sifatida tanlandi, iqtisodiy rivojlanish darajasi esa bog‘liq o‘zgaruvchi (y) sifatida qabul qilindi. Tadqiqotda quyidagi umumiy ko‘rinishdagi ko‘p omilli regressiya modeli qurildi:

$$Y=\beta 0+\beta 1X1+\beta 2X2+\cdots+\beta nXn+\varepsilon$$

Bu yerda:

- Y — fermer xo‘jaligining iqtisodiy rivojlanish ko‘rsatkichi (masalan, sof foyda yoki yalpi mahsulot hajmi),
- X1,X2,...,Xn — mustaqil o‘zgaruvchilar (masalan, yer maydoni, investitsiya hajmi, mehnat resurslari),
- β0,β1,...,βn — regressiya koeffitsientlari,
- ε — tasodifiy xatolik atamasi.

Ma’lumotlarni tahlil qilish va model parametrlari bahosini olish uchun **EViews** va **Excel** dasturlaridan foydalanildi. Modelda aniqlik darajasi (R^2), t-statistika, p-qiymatlar va F-statistika ko‘rsatkichlari asosida parametrlarning ishonchliligi baholandi. Tadqiqot davomida quyidagi bosqichlar bajarildi:Dastlabki statistik ma’lumotlarni to‘plash va tozalash.

1. O‘zgaruvchilar o‘rtasidagi korrelyatsion bog‘liqlikni aniqlash.
2. Ko‘p omilli regressiya modelini qurish va uning statistik tahlilini amalga oshirish.
3. Model asosida prognoz qilish va xulosa chiqarish.

Ushbu metodologiya orqali fermer xo‘jaliklari faoliyatiga ta’sir etuvchi muhim iqtisodiy omillar aniqlanadi va ularning iqtisodiy rivojlanishdagi o‘rni ilmiy asosda baholanadi.

Tahlil va natijalar: Tadqiqotda O‘zbekistonning qishloq xo‘jaligi sektoridagi fermer xo‘jaliklarining iqtisodiy rivojlanishiga ta’sir etuvchi asosiy omillar ko‘rib chiqildi. Tadqiqot davomida, O‘zbekistonning turli viloyatlaridan olingan namunaviy

ma’lumotlar asosida ekonometrik modellash orqali mustaqil o‘zgaruvchilar (yer maydoni, investitsiyalar, ishchilar soni, texnika bilan ta’minlanish darajasi va davlat subsidiyalari) va bog‘liq o‘zgaruvchi (fermer xo‘jaliklarining iqtisodiy rivojlanish ko‘rsatkichi) o‘rtasidagi aloqalar tahlil qilindi.

Regressiya modelining natijalari quyidagicha:

1. **Yer maydoni va iqtisodiy rivojlanish.** Yer maydoni va iqtisodiy rivojlanish o‘rtasida ijobiy va kuchli aloqalar mavjud. O‘zbekiston qishloq xo‘jaligida yerning samarali ishlatilishi iqtisodiy rivojlanishning asosiy omillaridan biridir. Natijalarga ko‘ra, yer maydonining har bir birligi ishlab chiqarish samaradorligini oshiradi. Xususan, yerning samarali ishlatilishi orqali mahsulotlar hajmi va qishloq xo‘jaligi sektoridagi umumiy daromad oshadi. Bu o‘zgaruvchi iqtisodiy o‘sishning birinchi va eng muhim omili sifatida chiqadi.

2. **Investitsiyalar va iqtisodiy rivojlanish.** Investitsiyalar iqtisodiy rivojlanishga bevosita ta’sir ko‘rsatadi. Tadqiqotda ko‘rsatilganidek, investitsiyalarning oshishi, ayniqsa, texnologik yangilanish va infratuzilma rivojlanishiga imkon yaratadi. Investitsiyalarni jalb qilish orqali ishlab chiqarish samaradorligi oshadi va fermer xo‘jaliklarining daromadlari ko‘payadi. Tadqiqotning natijalari shuni ko‘rsatadiki, investitsiya hajmi har bir viloyatda iqtisodiy rivojlanish ko‘rsatkichlari bilan o‘xshashdir va ularning ijobiy ta’siri sezilarli.

3. **Ishchilar soni va iqtisodiy rivojlanish.** Ishchilar soni va ishlab chiqarish samaradorligi o‘rtasida ham ijobiy aloqalar mavjud. Biroq, ishchilar sonining ortishi daromadning oshishiga to‘g‘ridan-to‘g‘ri ta’sir qilmaydi. Bu ko‘rsatkich O‘zbekistonda mehnat resurslarining samarali foydalanish va mehnat unumdorligini oshirish zarurligini ta’kidlaydi. Tadqiqotda malakali ishchi kuchining ahamiyati ko‘rsatilgan. Masalan, yangi texnologiyalarni joriy etish va fermerlar uchun maxsus o‘quv kurslari tashkil etish ishchi kuchining samaradorligini oshiradi.

4. **Texnika bilan ta’minlanish va iqtisodiy rivojlanish.** Fermer xo‘jaliklarining texnika bilan ta’minlanishi iqtisodiy rivojlanishga ijobiy ta’sir qiladi. Texnikaning samarali ishlatilishi ishlab chiqarishni tezlashtiradi va sifatini oshiradi. Tadqiqot natijalari, texnika bilan ta’minlanishning oshishi ishlab chiqarish samaradorligini oshirishi va fermer xo‘jaliklarining iqtisodiy holatini yaxshilashga yordam berishini ko‘rsatadi. Shu bilan birga, texnologiyalarning o‘zgarishi va avtomatizatsiya jarayonlari qishloq xo‘jaligida resurslarni samarali boshqarishga imkon yaratadi.

5. **Davlat subsidiyalari va iqtisodiy rivojlanish.** Davlat subsidiyalarining qishloq xo‘jaligi sektoridagi rolini hisobga olgan holda, ularning iqtisodiy rivojlanishga katta ta’siri mavjud. Subsidiyalar fermerlarga ishlab chiqarishni rivojlantirish uchun zarur

bo‘lgan moliyaviy resurslarni taqdim etadi. Tadqiqotda ko‘rsatilganidek, davlat tomonidan ajratilgan subsidiyalar va qo‘llab-quvvatlash mehnat unumdorligini oshiradi va fermerlarning iqtisodiy holatini yaxshilaydi. Davlatning qo‘llab-quvvatlashi orqali fermerlar zarur bo‘lgan texnologik yangilanishlar va innovatsiyalarni joriy etishda yordam olishadi.

Modelning umumiy natijalari: Regressiya modelining umumiy natijalari shuni ko‘rsatadiki, O‘zbekistonning qishloq xo‘jaligi sektorida iqtisodiy rivojlanishga ta’sir etuvchi asosiy omillar yer maydoni, investitsiyalar, texnika bilan ta’minlanish, ishchi kuchi va davlat subsidiyalaridir. Har bir omilning o‘ziga xos ahamiyati bo‘lib, ular birgalikda iqtisodiy o‘sishni va ishlab chiqarish samaradorligini oshirishga xizmat qiladi.

Tadqiqotning asosiy xulosalari:

- **Yer maydoni** va **investitsiyalar** fermer xo‘jaliklarining iqtisodiy rivojlanishiga eng katta ta’sir ko‘rsatmoqda.
- **Texnika bilan ta’minlanish** va **ishchilar soni** iqtisodiy o‘sishni kuchaytiradi, ammo bu omillarning ta’siri nisbatan kichikroq.
- **Davlat subsidiyalari** iqtisodiy rivojlanishni qo‘llab-quvvatlashi va fermer xo‘jaliklarining moliyaviy holatini yaxshilashi mumkin.

Xulosa: Tadqiqotda O‘zbekiston qishloq xo‘jaligidagi fermer xo‘jaliklarining iqtisodiy rivojlanish ko‘rsatkichlarini tahlil qilish va ekanometrik modellashtirish orqali ularning o‘sishiga ta’sir etuvchi omillar aniqlangan. Tadqiqot natijalari shuni ko‘rsatdiki, iqtisodiy rivojlanishga ta’sir etuvchi asosiy omillar **yer maydoni, investitsiyalar, texnika bilan ta’minlanish, ishchilar soni** va **davlat subsidiyalari** hisoblanadi. Yer maydonining samarali ishlatilishi va investitsiyalarni jalb qilish, iqtisodiy rivojlanishni kuchaytiradi. Shuningdek, texnologiyalarni rivojlantirish va ishchi kuchining malakali bo‘lishi fermer xo‘jaliklarining ishlab chiqarish samaradorligini oshiradi. Davlat subsidiyalarining samarali taqdim etilishi, fermerlarga texnologik yangilanishlar va infratuzilma rivojlanishiga yordam beradi. Tadqiqotda olingan natijalar, shuningdek, qishloq xo‘jaligida ishlatiladigan resurslarning samarali boshqarilishi, ishlab chiqarish jarayonlarini optimallashtirish va iqtisodiy o‘sishni stimulyatsiya qilish uchun aniq tavsiyalarni keltiradi.

Takliflar:

1.Investitsiyalarni jalb qilish.

O‘zbekiston qishloq xo‘jaligida ishlab chiqarishni samarali oshirish uchun tashqi va ichki investitsiyalarni ko‘paytirish zarur. Investitsiyalarni rivojlantirish orqali

texnologik yangilanishlar va infratuzilma rivojlanishi tezlashadi. Mamlakatda fermerlarga mo‘ljallangan moliyaviy qo‘llab-quvvatlash tizimini yanada

2.Texnologiyani rivojlantirish.

Qishloq xo‘jaligida ishlab chiqarish samaradorligini oshirish uchun **innovatsion texnologiyalar** va **avtomatlashtirilgan tizimlarni** kengaytirish zarur. Fermerlarga texnologik vositalar, mehnat unumdorligini oshiradigan mashina va asbob-uskunalar bilan ta’minlash, ishlab chiqarish jarayonlarini tezlashtirishga yordam beradi. Bu esa natijada mahsulotlar hajmini va sifatini yaxshilashga olib keladi.

3.Ishchi kuchi malakasini oshirish.

Mehnat resurslarini samarali ishlatish va ishchi kuchining malakasini oshirish uchun o‘quv kurslari va treninglar tashkil qilish zarur. Fermerlar uchun maxsus malaka oshirish dasturlari yaratish, ularning yangi texnologiyalarni o‘rganishiga yordam beradi va ishlab chiqarishni yanada samarali qilish imkonini yaratadi.

4.Davlat subsidiyalarni samarali taqsimlanishi.

Davlat subsidiyalarining to‘g‘ri taqsimlanishi va ularni samarali boshqarish tizimini yaratish muhimdir. Fermerlar uchun subsidiyalarni ajratishda, ularning ehtiyojlari va resurslarga nisbatan adolatli yondashuvni ta’minlash zarur. Bu, o‘z navbatida, qishloq xo‘jaligi ishlab chiqarishining samaradorligini oshiradi va fermerlarni qo‘llab-quvvatlashga yordam beradi.

5.Yer maydonidan samarli foydalanish.

O‘zbekistonning qishloq xo‘jaligi sektori yer resurslaridan samarali foydalanishni ta’minlash zarur. Yerga ishlov berishning yangi usullari va texnologiyalarini joriy etish, tuproq unumdorligini saqlash va oshirish uchun tizimli tadbirlar amalga oshirilishi lozim. Bundan tashqari, yer maydonini ijtimoiy ehtiyojlarga ko‘ra taqsimlash va uni ishlab chiqarishga samarali jalb qilish kerak.

6.Statistik va tahliliy ma’lumotlar bazasini kuchaytirish.

Fermer xo‘jaliklarining rivojlanishini tahlil qilish va ularning iqtisodiy ko‘rsatkichlarini to‘g‘ri baholash uchun sifatli statistik ma’lumotlar va tahliliy asbob-uskunalar zarur. Tarmoq bo‘yicha ma’lumotlar bazasini yaratish, regulyatorlar va siyosatchilarga aniq qarorlar qabul qilishda yordam beradi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. **Qushchiev, R. (2021).** *Fermer xo‘jaliklarining iqtisodiy samaradorligini tahlil qilish.* O‘zbekiston iqtisodiyoti jurnali, 3(2), 45-58.

2. **Xamidov, T., & Usmonov, A. (2019).** *O‘zbekiston qishloq xo‘jaligida investitsiyalarning ahamiyati: nazariy va amaliy jihatlar.* Tashkent: O‘zbekiston iqtisodiyoti institutining nashriyoti.

3. **Barber, M., & Desai, A. (2020).** *Econometric methods in agricultural economics: A practical approach.* Journal of Economic Modelling, 27(4), 340-355. https://doi.org/10.1016/j.econmod.2020.01.015
4. **O‘zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo‘mitasi. (2023).** *Qishloq xo‘jaligi sektori bo‘yicha statistik ma’lumotlar.* Toshkent, O‘zbekiston.
5. **Sultanov, S., & Karimov, B. (2018).** *Qishloq xo‘jaligi iqtisodiyoti va uning o‘sish omillari.* Qishloq xo‘jaligi ilmiy-texnikasi, 13(1), 60-73.
6. **OECD. (2021).** *Agricultural policies and their impact on rural development.* Organization for Economic Cooperation and Development (OECD). https://www.oecd.org/agr

EKONOMETRIKA FANINI O’QITISHDA INNAVATSION USULLARNI QO’LLASH

Iskandarov Davlatbek
Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti
Andijon fakulteti O’qituvchisi.
idavlatbek15@gmail.com
Joylovova Marjona Abdunazar qizi
Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti
Andijon fakulteti “Buxgalteriya hisobi va audit”
yo’nalishi 2-bosqich talabasi
marjonaabdunazarovna7@gmail.com

Annotatsiya*: Ushbu ilmiy maqola, ekonometrika fanini o'qitishda innovatsion usullarni qo'llashning ahamiyati va ularni ta'lim jarayonida qanday samarali ishlatish mumkinligi haqida bo'ladi. Maqolada an'anaviy o'qitish metodlari bilan zamonaviy texnologiyalarni integratsiyalash orqali ta'lim sifatini oshirish yo'llari ko'rib chiqiladi. O'qituvchilar va talabalar uchun innovatsion vositalar, masalan, statistik dasturlar (SPSS, R, STATA) va interaktiv onlayn platformalar haqida tavsiyalar beriladi. Maqola iqtisodiy tahlil va statistik metodlarni o'rgatishda innovatsion yondashuvlarning samaradorligini o'rganadi va iqtisodiy ta'limni zamonaviy talablarga moslashtirish imkoniyatlarini ko'rib chiqadi.*

Kalit so‘zlar: innovatsion usullar, ekonometrika, o'qitish metodlari, zamonaviy texnologiyalar, ta'lim jarayoni, statistik dasturlar, SPSS, R, STATA, interaktiv platformalar, o'qituvchilar, talabalar, o'quv jarayoni, iqtisodiy tahlil, statistik metodlar,